

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 85.591 van 23 februari 2000
in de zaak A. 22.194/X-9273.**

In zake :

1. Maurice CALUWAERT,
2. Aimé D'HELFT,
3. Marie-Thérèse CALUWAERT,
4. Georges DOCKX,
5. Josepha VAN LOOCK,
6. Lodewijk FLIES,
7. Hubertina DE SMET,
8. Louis HAEMELS,
9. Paula COOK,
10. Serge HOLVOET,
11. Jozef LANGBEEN,
12. Louisa MEEUS,
13. Lodewijk LENS,
14. Mathilda ONZEA,
15. Albert LODEWEYCKX,
16. Magdalena LODEWEYCKX,
17. Lucien MARNEF,
18. Anny OP DE BEECK,
19. Willy MORIS,
20. Maria VAN DE BULCK,
21. Jozef PEETERS,
22. Maria TORFS,
23. Alfred PIESENS,
24. Joanna MOERANT,
25. de n.v. SCHELIMO,
26. Marcel SMETS,
27. Angèle GEYS,
28. Philimon THYS,
29. Anna VERTOMMEN,
30. Willy VERSCHUEREN,
31. Greta OP DE BEECK,
32. Thomas VERTOMMEN,
33. Maria GULDENTOPS,
34. Leon WEGGE,
35. August WILLEMS,
36. Julienne TORFS,
37. Jan CROONS,
38. Maria JANSSENS,

die woonplaats kiezen bij
het Algemeen Eigenaars-syndikaat,
gevestigd te 2000 ANTWERPEN,
Britselei 24

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering.

D E R A A D V A N S T A T E , X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat M a u r i c e CALUWAERT, Aimé D'HELFT, Marie-Thérèse CALUWAERT, Georges DOCKX, Josepha VAN LOOCK, Lodewijk FLIES, Hubertina DE SMET, Louis HAEMELS, Paula COOK, Serge HOLVOET, Jozef LANGBEEN, Louisa MEEUS, Lodewijk LENS, Mathilda ONZEA, Albert LODEWEYCKX, Magdalena LODEWEYCKX, Lucien MARNEF, Anny OP DE BEECK, Willy MORIS, Maria VAN DE BULCK, Jozef PEETERS, Maria TORFS, Alfred PIESENS, Joanna MOERANT, de n.v. SCHELIMO, Marcel SMETS, Angèle GEYS, Philimon THYS, Anna VERTOMMEN, Willy VERSCHUEREN, Greta OP DE BEECK, Thomas VERTOMMEN, Maria GULDENTOPS, Leon WEGGE, August WILLEMS, Julienne TORFS, Jan CROONS en Maria JANSSENS op 26 november 1976 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het bij koninklijk besluit van 5 augustus 1976 vastgesteld gewestplan Mechelen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 28 september 1976;

Gezien de memorie van antwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur G. TACQ;

Gelet op de beschikking van 28 juni 1978 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories van de verzoevende partijen sub 1. tot en met 10, sub 13 tot en met 29, sub 32 tot en met 38;

Gelet op het bevel van 21 november 1978 waarbij het lid van het Auditoraat aangewezen door de Auditoraat-generaal is belast met het onderzoek;

Gezien het aanvullend verslag opgemaakt door Eerste Auditeur G. TACQ;

Gelet op de beschikking van 9 januari 1980 die de neerlegging ter griffie van het aanvullend verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het aanvullend verslag aan partijen en gezien de laatste memories van de verzoekende partijen sub 10, 25, 29 en 34;

Gezien het tweede aanvullende verslag opgemaakt door Eerste Auditeur G. TACQ;

Gelet op de beschikking van 17 februari 1981 die de neerlegging ter griffie van het tweede aanvullend verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het tweede aanvullend verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 13 december 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 januari 2000, datum waarop de zaak wordt uitgesteld tot de terechtzitting van 9 februari 2000;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M. VRINTS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. LINDEMANS die, loco Advocaat E. VAN CAMP verschijnt voor de verzoekende partijen;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur
P. BARRA;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de verzoekende partijen
Lodewijk LENS, Mathilda ONZEA, Willy MORIS, Maria
VAN DE BULCK, Philimon THYS, Willy VERSCHUEREN, Greta
OP DE BEECK, August WILLEMS en Julienne TORFS, hoewel
zij daartoe in het auditoraatsverslag uitdrukkelijk
werden aangezocht, verzuimd hebben aan te geven waarin
hun belang bij de gevraagde vernietiging is gelegen; dat
het annulatieberoep in hun hoofde niet ontvankelijk is;

Overwegende dat in het eerste en het
vierde middel wordt aangevoerd dat het bestreden besluit
op onregelmatige manier werd bekendgemaakt, met name
omdat het koninklijk besluit niet "te samen" met het
advies van de regionale commissie van advies in het
Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt, omdat het
koninklijk besluit niet bij uittreksel in het Belgisch
Staatsblad werd bekendgemaakt maar daarin slechts het
voorwerp van een gewone vermelding is geweest, omdat het
ministerieel besluit dat het ontwerp-gewestplan Mechelen
voorlopig heeft vastgesteld en "waarop het bestreden
koninklijk besluit steunt", evenmin bij uittreksel in
het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt, omdat noch
de 49 orthofotoplannen die de bestaande toestand
aanduiden noch de 20 kaarten die de juridische toestand
weergeven, -hoewel in de tekst van het bestreden
koninklijk besluit wordt gezegd dat zij als bijlage bij
dat besluit zijn gevoegd- bij de te koop geboden bestem-
mingsplannen van het gewestplan waren gevoegd, en
evenmin in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt
en omdat "de vier bekendmakingen in het Staatsblad de
burgers voor de onmogelijk op te lossen vraag (plaatsen)

op welke dag het bestreden besluit in werking is getreden";

Overwegende dat de middelen niet de regelmatigheid van het bestreden besluit betreffen; dat zij niet ontvankelijk zijn;

Overwegende dat het tweede middel luidt als volgt :

"Het bestreden besluit bekrachtigt een onregelmatige procedure ten aanzien van de instelling van de streekcommissie.

Deze commissie had moeten ingesteld zijn van bij de aanstelling van de ontwerpers - in de jaren 1965-1966 - teneinde de hele voorbereiding van het ontwerp-gewestplan in al zijn stadia te kunnen volgen en begeleiden.

De bekendmaking in het Staatsblad van 28 september 1976 maakt gewag van slechts één enkel advies, gegeven in één enkele zitting, namelijk 18 juni 1976.

Het is duidelijk dat zulks een machtsoverschrijding uitmaakt, in strijd met de uitdrukkelijke tekst van artikel 9, tweede lid, van de wet op de stedenbouw";

Overwegende dat artikel 77, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw zoals het van toepassing was bij de totstandkoming van het bestreden besluit, luidt als volgt :

"De bepalingen van deze wet waarin de bemoeiing van de commissie van advies is voorgeschreven, treden evenwel slechts in werking naarmate de koninklijke besluiten houdende benoeming van de leden van die commissies in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt";

Overwegende dat door artikel 1 van het koninklijk besluit van 13 april 1976 houdende instelling van de commissies van advies voor de streken "in ieder van de streken, aangewezen in artikel 1 van het koninklijk besluit van 3 februari 1976 houdende aanduiding van de streken waarvoor in het Vlaams Gewest een

streekplan dient te worden opgemaakt, een commissie van advies (wordt) ingesteld"; dat luidens artikel 1 van het koninklijk besluit van 3 februari 1976 houdende aanduiding van de streken waarvoor in het Vlaams Gewest een streekplan dient te worden opgemaakt, de grenzen van de streek Antwerpen samenvallen met die van de provincie Antwerpen en derhalve de regionale commissie van advies voor de streek Antwerpen de commissie is die op grond van artikel 9, tweede lid, van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, bij de vaststelling van het ontwerpgewestplan betrokken had moeten worden;

Overwegende dat eerst bij koninklijk besluit van 17 mei 1976 houdende benoeming van de leden van de Commissie van advies voor de streek van Antwerpen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 22 mei 1976, de leden van die commissie werden benoemd; dat de bepalingen van de stedenbouwwet "waarin de bemoeiing van de regionale commissie van advies voor de streek Antwerpen o.m. met het oog op het vaststellen van het gewestplan Mechelen is voorgeschreven", niet van kracht, en derhalve niet bindend waren vóór 22 mei 1976; dat op dat ogenblik het ontwerpgewestplan Mechelen reeds bij ministerieel besluit van 15 februari 1974 voorlopig was vastgesteld;

Overwegende dat uit wat voorafgaat volgt dat het feit dat de regionale commissie "slechts één advies, in één enkele zitting heeft gegeven" geen overtreding of schending van artikel 9, tweede lid, van de stedenbouwwet uitmaakt;

Overwegende dat het derde middel luidt als volgt :

"Uit de aanhef van het advies van de streekcommissie blijkt dat de diensten van de Staatssecretaris

een ontwerp van advies hebben voorgelegd aan de commissie.

De staatssecretaris heeft zich aldus op een onregelmatige manier in de plaats gesteld van het door de wet aangewezen orgaan en machtsoverschrijding gepleegd.

Het advies van de streekcommissie moet eveneens als onregelmatig worden beschouwd, en derhalve worden nietigverklaard";

Overwegende dat krachtens artikel 9, eerste lid, van het koninklijk besluit van 3 juni 1976 houdende vaststelling van het reglement van orde van de streekcommissies van advies voor de ruimtelijke ordening in het Vlaamse Gewest, het secretariaat van die commissies wordt waargenomen door de "dienst van het bestuur van de stedenbouw en van de ruimtelijke ordening voor de provincie"; dat luidens het tweede lid van hetzelfde artikel het secretariaat van de commissie als opdracht heeft "onder de leiding van de voorzitter de vergaderingen en de werkzaamheden van de commissie, van de werkgroepen en van de afdelingen ervan voor te bereiden";

Overwegende dat de voorbereiding van de beraadslaging en de stemming, door de commissie, over de tekst van het bij de Minister uit te brengen advies, onmiskenbaar tot de opdrachten van het secretariaat van de commissie behoort; dat het opmaken van een ontwerp van advies even onmiskenbaar een normale en regelmatige voorbereiding van die beraadslaging en stemming vormt;

Overwegende dat de aanhef van het advies van de regionale commissie luidt als volgt :

"De commissie van advies voor de streek Antwerpen heeft, in haar zitting van 18 juni 1976, het haar door de administratie voorgelegde ontwerp van advies met een bladzijde errata bevestigd, met uitsluiting van de hiernastaaende aanvullingen en wijzigingen";

Overwegende dat in het advies niet wordt verklaard hetgeen verzoekers betogen, met name dat door

"de diensten van de Staatssecretaris", maar wel dat door "de administratie" een ontwerp van advies aan de commissie werd voorgelegd; dat, gelet op het bepaalde in meervermeld artikel 9, eerste lid, van het koninklijk besluit van 3 juni 1976, kan worden aangenomen dat door de "administratie", in de aanhef van het advies is bedoeld de "administratie, d.i. de dienst van het bestuur van de stedenbouw en van de ruimtelijke ordening voor de provincie"; dat het middel feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat in het vijfde middel wordt aangevoerd 1° dat uit de kaarten en uit de vele gegevens van het advies van de regionale commissie blijkt dat het bestreden gewestplan zich bezighoudt met gegevens die tot de inhoud van een gemeentelijk algemeen plan van aanleg behoren, hoewel in het gewestplan Mechelen alleen de door de wet verplichte vermeldingen mogen voorkomen zoals blijkt uit het koninklijk besluit van 16 september 1966 (waarbij is vastgesteld dat voor het gewest Mechelen een plan van aanleg moet worden opgemaakt en) dat "laconisch beslist dat de inhoud (van dat plan) die is bepaald door artikel 12 van de wet op de stedenbouw" en dus niet formuleert welke door de wet aangeduide facultatieve vermeldingen in dat gewestplan moeten voorkomen, in tegenstelling tot een aantal koninklijke besluiten die dat voor andere gewestplannen wel doen; 2° dat uit de kaarten en het advies van de regionale commissie eveneens blijkt dat "het gewestplan afdaalt tot gegevens die tot de inhoud van het bijzonder plan van aanleg behoren" hetgeen "volkomen onwettelijk (is) en de publiekrechtelijke verdeling van bevoegdheden, neergelegd in de wet op de stedenbouw, grondig verstoort"; 3° dat het bestreden gewestplan "duidelijk de bevoegdheid van de gemeenten op een onrechtmatige manier beknot, en de geest van de wet verkracht", hoewel "van de door de wet aan de gemeenten toegewezen bevoegdheden niet mag worden afgeweken tenzij binnen de perken van

artikel 12 (van de stedenbouwwet) en mits uitdrukkelijke tekst die deze afwijking formuleert" en in het advies van de regionale commissie onder meer niet is geantwoord op bezwaren die sommige gemeenten in hun advies hebben uiteengezet tegen het feit dat geen rekening werd gehouden met sommige bij koninklijk besluit goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg, hoewel deze laatste "niet strijdig zijn met de algemene opvattingen van het ontwerp-gewestplan en om die reden dus gerespecteerd dienden te worden"; dat verzoekers daaraan toevoegen dat het gewestplan enkel van de bestaande, door de Koning goedgekeurde gemeentelijke plannen van aanleg mag afwijken wanneer uit de gewestelijke behoeften blijkt dat er ernstige redenen bestaan om een plaatselijke aanleg te wijzigen, dat luidens artikel 43, eerste lid, van de stedenbouwwet de Koning de herziening van een gemeentelijk plan van aanleg enkel bij een met redenen omkleed besluit kan bevelen, dat, omdat het neerkomt op een principiële beslissing tot herziening, die later normaal zal worden gevolgd door een formele beslissing tot herziening, ook het koninklijk besluit dat een gewestplan vaststelt, in de mate dat het de voorschriften van een gemeentelijk plan van aanleg wijzigt, met redenen moet zijn omkleed, dat door die verplichting tot motiveren te negeren de regionale commissie en de Koning machtsoverschrijding hebben gepleegd;

Overwegende dat op geen manier door verzoekers in hun inleidend verzoekschrift of in enige andere memorie nader wordt uiteengezet welke "facultatieve vermeldingen" of welke "tot de inhoud van een gemeentelijk, algemeen of bijzonder plan van aanleg behorende gegevens" met betrekking tot hun in het stedenbouwkundig gewest Mechelen gelegen onroerende eigendommen in het bestreden gewestplan zouden zijn opgenomen; dat door verzoekers op geen manier wordt aangetoond, of erop wordt gewezen dat de aangeklaagde

onwettigheid, bepalingen of voorschriften van het bestreden gewestplan treft die betrekking hebben op hun betrokken goederen of een nadelige weerslag hebben op het genot of de waarde van die goederen; dat verzoekers slechts één voorbeeld aanhalen, met name dat van "het geval nr. 528 (blz. 37, eerste kolom van de bijlagen tot het Staatsblad van 28 september 1976) waar de gemeente Willebroek "betreurt dat geen rekening wordt gehouden met sommige bij koninklijk besluit goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg" en "van oordeel is dat die moeten worden gerespecteerd, vooral omdat ze niet strijdig zijn met de algemene opvattingen van het ontwerp-gewestplan"; dat niet wordt gesteld en evenmin blijkt dat dit geval betrekking zou hebben op de bestemming van de betrokken eigendommen van verzoekers of slaat op een bestemming die een (nadelige) weerslag heeft op het genot of de waarde van die eigendommen; dat door verzoekers niet is aangetoond en evenmin uit de gegevens van de zaak die door verzoekers zijn aangebracht of ter beschikking zijn van de Raad van State kan worden afgeleid of de voorschriften van het bestreden gewestplan, die de bestemming van de betrokken eigendommen van verzoekers vaststellen, afwijken van de bestemming die een bij koninklijk besluit goedgekeurd algemeen of bijzonder plan van aanleg voor die eigendom reeds had vastgesteld en bijgevolg om die reden met redenen omkleed dienden te zijn; dat het middel bijgevolg niet ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op achtentwintigduizend vijfhonderd frank, komen ten laste van verzoekers, elk voor een achtendertigste.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drieëntwintig februari tweeduizend, door de Xe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M. VRINTS,	kamervoorzitter,
de HH.	J. BOVIN,	staatsraad,
	J. LUST,	staatsraad,
Mevr.	A. TRUYENS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. TRUYENS.

M. VRINTS.